

Уйгурский язык

1. زامانئۇى ئۇيغۇر يېزىقى قاچان ئىشلىتىلگەن؟	
A	1950-يىلدىن باشلاپ
B	1948-1949-يىللىرى
C	XIX ئەسىرنىڭ 30-يىللىرىدىن باشلاپ
D	1940-يىلدىن باشلاپ
A	Правильный ответ:

2. گرامماتىكا نىمىنى ئۆگىتىدۇ؟	
A	گرامماتىكىسى سۆز شەكىللەندۈرۈش ، ئۆزگىرىش ۋە جۈملە قۇرۇش قائىدىلىرىنى ئۆگىتىدۇ
B	جۈملە تۈزۈشنى ئۆگىتىدۇ
C	ئىبارلەرنى ئۆگىتىدۇ
D	سۆزلەرنىڭ جۈملىدىكى ئورنىنى كۆرسىتىدۇ
A	Правильный ответ:

3. يۇغۇر تىلىدە قانچە پېئىل دەرىجىسى بار؟	
A	يۇغۇر تىلىدە 5 خىل پېئىل بار
B	يۇغۇر تىلىدە 6 خىل پېئىل بار
C	يۇغۇر تىلىدە 7 خىل پېئىل بار
D	يۇغۇر تىلىدە 8 خىل پېئىل بار
A	Правильный ответ:

4. يۇغۇر تىلىدە قانچە كېلىش قوشۇمچىسى بار ، قايسىسى بار؟	
A	باش كېلىش ، پىكىلىك كېلىش ، تۈشۈم كېلىش ، بېرىش كېلىش ، چېكىنىش كېلىشى ، ئورۇن كېلىشى
B	باش كېلىشىم ، چېكىنىش كېلىشىمى ، نىشان كېلىشىم ، كىرىم كېلىشىمى ، ۋاقىت-كېلىشىم
C	باش توختام ، چېكىنىش توختامى ، نىشان توختام ، كىرىم توختامى
D	ئومۇمىي كېلىشىم ، ئىگىدارلىق ھوقۇقى كېلىشىمى ، كىرىم كېلىشىمى ، يۆتكىلىش كېلىشىمى ، چېكىنىش كېلىشىمى ، ئورۇن كېلىشىمى ، ۋاقىت كېلىشىمى
A	Правильный ответ:

5. ئۇيغۇر تىلىدە ئات سۆز تۈركۈمىنى ئىسمى نېمە؟	
A	ئۇ ئىسىم دەپ ئاتىلىدۇ
B	ئات دەپ ئاتالدى
C	گرامماتىكىسى دەپ ئاتىلىدۇ
D	سۆزلۈك دەپ ئاتىلىدۇ
A	Правильный ответ:

6. چىقىش كېلىشىدە كەلگەن شۆز لەررېتىنى تېپىڭ .	
A	سۆزدى ، قولدىن ، بېغىمىزدىن .
B	باققا ، سۆز ، يېزەم .
C	سۆزدىن ، قولدىن ، يېزىدە .
D	سۆزنى ، يېزەمنى ، يېزىدە .
A	Правильный ответ:

7. «ئاكام 2006-يىلى تولۇق وتتورنى پۈتەردى ؟ جۈملىدىكى ئىسمىنى تىپىڭ ۋە ئۇ قايسى ئورۇنغا كەلدى؟»	
A	2006-يىلى ھالەت..
B	كام، پىگە.
C	2006-يىلى ، تولدۇر غۇچى.
D	2006-يىلى، ھالەت
A	Правильный ответ:

8. ئۇيغۇر تىلىدە قانچە سۈپەتنىڭ تۈرى؟	
A	سۈپەتنىڭ 3 خىل شەكلى بار - تۈپ سۈپەت ، ياسامما سۈپەت ، قاشما سۈپەت
B	سۈپەت ۋە ئەسلى سۈپەتتىن ئىبارەت 2 خىل بولىدۇ
C	1 خىل سۈپەت بار - سۈنئىي سۈپەت
D	سۈپەتنىڭ 4 خىل شەكلى بار - ئەسلى سۈپەت ، نىسپىي سۈپەت ، بىرلەشتۈرۈلگەن سۈپەت ، سۈنئىي سۈپەت
A	Правильный ответ:

9. ئالماس دېگەن نىمە؟	
A	باشقا مۇستەقىل سۆز گۇرۇپپىلىرىنىڭ ئورنىنى ئالغان بىر جۈملە ئالماس دەپ ئاتىلىدۇ
B	جۈملىدىن ئۆزىدىن باشقا بارلىق مۇستەقىل سۆز گۇرۇپپىلىرىنىڭ ئورنىنى ئالمايدىغان بىر جۈملە سۆزنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ
C	ئىسمىنى بىلدۈرىدىغان سۆز قاپىيە دەپ ئاتىلىدۇ
D	لۇغەت ۋە ئىسىم مەنىسى بار سۆز قاپىيە دەپ ئاتىلىدۇ
A	Правильный ответ:

10. ئۇيغۇر تىلىدە رەۋىش دېگەن نىمە؟	
A	ئىش - ھەرىكەتنىڭ ۋاقت، ورۇن، ۋەسۇلى، ھالەتنىڭ شۆزلەنى بىلاۋرىدىغان شۆز تۈركۈمى رەۋىش دەپ ئاتىلىدۇ.
B	ھەرىكەتنىڭ تۈرى ۋە ۋاقتىنى بىلدۈرىدىغان بىر رەۋىش سۆزلەر دەپ ئاتىلىدۇ
C	جىسىم جىسىمنىڭ ئورنى ۋە ھالىتىنى بىلدۈرىدىغان بىر رەۋىش سۆزلەر دەپ ئاتىلىدۇ
D	ئۇيغۇر تىلىدە ا سۆز گۇرۇپپىسى رەۋىش يوق
A	Правильный ответ:

11. ئات سۆزىنىڭ ھايۋانلاردىن تەرجىمىسىگە توغرا جاۋاب تاپامسىز ؟	
A	اتغىر
B	ھانگو
C	تايلاق
D	بىنگان
A	Правильный ответ:

12. چىپىلغاق سۆزىنىڭ تەرجىمىسىنى تىپىڭ	
A	اقساقال
B	ھورۇن
C	ھانغو
D	ھىنگاك
A	Правильный ответ:

13. ئۇيغۇر تىلىدىكى بۇرۇنقى سۆزنى قانداق تەلەپپۇز قىلىسىز؟	
A	كونا
B	تىيزە
C	سكى
D	قىرى
Правильный ответ: A	

14. پۇرايدىغان پىئۇننىڭ تەرجىمىسىنى تىپىڭ	
A	پۇرماق
B	دىمغلىماق
C	ھىدلىماق
D	سەزمەك
Правильный ответ: A	

15. سۈپەتنى يەنەمۇ كۈچەيتۈرگۈچى نىھايەتە شۆز قانداق تەرجىمە قىلىنماق؟	
A	ئىنتايىن
B	جۇدە
C	مۇكەممەل
D	جۇدەھەم
Правильный ответ: A	

16. كىم؟ نىمە؟ كىملىرى؟ نىمىلەرە؟ سوئاللارغا جاۋاب بەرگۈچى سۆز تۈركۈمى نىمە؟	
A	ئىسىم
B	پىل
C	سان
D	سۈپەت
Правильный ответ: A	

17. يۇغۇر تىلىدە قانچە خەرىپى بار؟	
A	32
B	30
C	33
D	31
Правильный ответ: A	

18. ئۇيغۇر تىلىدە قوننىڭ تەرجىمىسىنى تىپىڭ؟	
A	كاۋا
B	سامساق
C	پىسۇپلىك
D	پۇرچاق
Правильный ответ: A	

منىستىر لايىنى تۇتۇش ۋچۇن ، ۋ ۋچۇپ كەتكەت تەرەيكە مەگدى بۇرگۇت بولسا اسماندا يايلىپ ، بىر باغقە بىرىپ قايتق منىستىر باغقا كىرىپ بۇرگۇتنى تۇتۇپ بلىتۇ شۇ باغنىڭ چىرايىققا ، تىرايدىكى گۈللىرىنىڭ ھۇشپۇراقلىغى ۋە دەرەھلەردىكى مىۋىلەرنىڭ يىشىپ كەتكەنلىكىنى كۆرۈپ شۇيىپ قايتۇ بەغ ارسىدە جايلاشقەن كۆلدىنھاۋۇق چىقىرىپتى منىستىر يادىشاھنىڭ ھىزىمىدە بولۇپ شۇناق چىرايلىق باغنى كۆرمىگەنى كەن باغنىڭ بىگىلىرى كىملىگىگە قىزىقىپ شۇ جايىنى اربلىدى شۇ چاغدا ۇنىڭ كۆزى بىر كىچىك ۋىگە چۈشتى . ۋىدە قىرى بۇۋاي ۋە موماي ياشايدىكەن باغنىڭ بىگىلىرى ۇلەر بىكەن .

19. منىستىرنىڭ ئورنى نىمە؟	
A	پىرىزىدېنتنىڭ ياردەمچىسى
B	ئادەتتىكى ئەمەلدار
C	باجگىر
D	خاننىڭ نەۋرە ئاكىسى
Правильный ответ: A	

20. سى لىشتۇرما رەسىم تاپامسىز؟	
A	لاچىن
B	بوۋاي ۋە موماي
C	باغ
D	منىستىر
Правильный ответ: A	

21. ئاستى سىز نىقلىق جۈملىدىكى قايسى سۆز ئىگىسى سۈپىتىدە كىلىدۇ؟	
A	منىستىر
B	ۋ
C	لاچىن
D	ئىگىسى تەرىپىدىن يوشۇرۇلغان
Правильный ответ: A	

22. مۇۋەپپەقىيەتكە كەلسەك ، تىكىستتىكى كەلگەن ئۇلىنىشلارنىڭ سانى قانچىلىك؟	
A	9- تال
B	8- تال
C	5- تال
D	7- تال
Правильный ответ: A	

باھار تۇت پەسىلنىڭ بىرى بولۇپ ، قىش بىلەن ياز ئارىلىقىغا جايلاشقان . باھار 3 ئايىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ : مارت ، ئاپرېل ۋە ماي . ئەتىيازدا دەرەخلەرنىڭ بىخلىرى تۈگەپ ، كۈنلەر ئاستا-ئاستا قىزىشقا باشلايدۇ . بۇ پەسىلدە ، قىش پەسىلىدە ياغقان قارنىڭ ئېرىشى ۋە مۆلدۈر قاتارلىق قاتتىق يامغۇر سۇ ئامبىرى ، كۆل ۋە كۆلچەكلەرنىڭ تولدۇرۇشنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ . ئەتىيازدا چاقماق ، گۈلدۈر مامىلىق تەبىئىي ھادىسىلەر مۇ كۆپ يۈز بېرىدۇ . ئەتىيازدا ھەددىدىن زىيادە يامغۇر ۋە تەبىئىي ئاپەتلەر بەزى رايونلاردا كەلكۈن ، لاتقا- شىغىللىق ئىقن ۋە ئوت ئاپىتىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ .

23. بۇ تىكىستتىكى ئىسىملارنى تىپىڭ	

A	باھار ، پەسىل ، ئاي ، دەرەخ ، كۈن
B	ئوتتۇرىدا ، دۆلەت ، ئاي
C	چاقماق ، سەۋەب
D	يامغۇر ، ئاي ، بەك كۆپ
A	Правильный ответ:

24. جۈملىدىكى ئاستى سىز بىر قايىسى سۆز گۇرۇپپىسىغا تەۋە؟	
A	رەۋىش
B	پىيىل
C	ھال
D	ھەلەت
A	Правильный ответ:

25. ئەتىيازدا ئەڭ كۆپ ئۇچرايدىغان تەبىئىي ھادىسە قايسى؟	
A	چاقماق
B	سېل
C	قار ياغدى
D	سالىقن ھاۋارايى
A	Правильный ответ:

26. ئەتىيازدا كەلكۈنگە ئوخشاش تالاپەتكە نىمە سەۋەب بولىدۇ؟	
A	يامغۇر ياغدى
B	قار ئېرىتىش نەتىجىسىدە
C	چاقماق چاققان
D	تەبىئىيىكى
A	Правильный ответ:

خەلق ناخشىلىرى ئۇيغۇر خەلق ئىغىز ئەدەبىياتىنىڭ ئاساسلىق خەزىنىلىرىنىڭ بىرى. ئۆتمۈشنى ئەكس ئەتتۈرىدىغان بۇ ناخشىلار ئەمگەكچىلەرنىڭ ئىجتىمائىي باراۋەرسىزلىكىنى ، مىللىي ئازادلىق قەھرىمانلىرىنى ۋە ئومۇمەن ئۇيغۇر خەلقىنىڭ ئۇزۇن يىللىق تارىخىنى ئەكس ئەتتۈرىدۇ. «قوش» ئادەتتە مەلۇم شېئىرىي شەكىلدىكى ئىغىز ئەدەبىياتىنىڭ ئالاھىدە ژانىرى. «كاشاك» سۆزى ئۇيغۇر تىلىنىڭ ئۆزگىچە لۇغەت بايلىقىدىن سۆزدىن سۆزگە ، سۆزگە سۆز ئوقۇمى ئارقىلىق بارلىققا كەلگەن.

27. قوشاقلار بۇ نىمە؟	
A	مۇزىكا
B	چۈچەك
C	ھېكايە
D	ماتال
A	Правильный ответ:

28. بۇ تىلستا نەش كىلىشىدە كەلگەن شۆزنى تىپىڭ ؟	
A	-ناخشا ، ئۇيغۇر ، سۆز ، ئوقۇم
B	-ئالاھىدە ، تىرىشچان ، سۆز

-شىئىر ، ناخشا ، ئىغزىدىن سۆز.	C
مەلۇم لىكسىك سۆز	D
Правильный ответ:	A

29. ناھىشا قاناق تۈردە بولىدۇ؟	
-شىئىرىي	A
-تىكىست	B
-شىئىر ۋە تىكىست	C
-ھەر قانداق شەكىلدە	D
Правильный ответ:	A

30. بىنقىلغۇچى رولىدە كەلگەن سۆزنى تىپىڭ.	
-ئاساسى ، تىرىشچان	A
-چىرايلىق ، ئۇيغۇر .	B
- ئاساسەن ئۇيغۇر .	C
-تىرىشچان ، چىرايلىق	D
Правильный ответ:	A

1. A. Shamiyeva, G'.Sadvaqasov. Uyg'ur tili grammatikasi. Olma-Ota, 1967.
2. Ф.Гисаров. Основы уйгурского языка. Т: ТГИВ, 2009.